

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΘΡΥΛΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΓΚΑΜΠΡΙΕΛΕ ΝΤ' ΑΝΝΟΥΝΤΣΙΟ

["Αρβέρο τού Παρισινού Δημοσιογράφου κ. Ρενέ Κερντύκ]

Γκαμπριέλε ντ' Αννούντσιο, ο οποίος εξακολούθει να ζή μέσα σε μια περιφάνη απομόνωση και άγρια σιωπή, θεωρείται από πολλούς ως πρόσωπο θρυλικό. Η ζωή του, τα έργα του και η περιπέτεια αυτού του καταπληκτικού ανθρώπου έγιναν άφορη να μη ο δαφνοστεφής ποιητής στην περιοχή του θρόνου, πριν ακόμα διαγράψει τη γήινη τροχιά του. Φαντάζομαι μάλιστα ότι ένα χρόνο μετά το θάνατό του, πολλοί θα διερωτώνται αν ξησσε πράγματι ένας άνθρωπος τόσο περιέργος και τόσο...ποιητής, όπως ο ντ' Αννούντσιο !...

"Ένα πρόσωπο όβάλ, ώχρδ σάν κερή ή σάν φίλντιο, ένα μετερό γενάκι, χείλη κατακόκκινα και χαλοσχεδιαμένα, μέτωπο πού έλαμπε πάντοτε από ένα έσωτερικό φώς, ένα σώμα λεπτό και ευκίνητο, σφιγμένο σ' έναν χορδέ, χέρια σεσπασμένα διαρκώς από κίτρινα γάντια... Αύτη την άνάμνηση διατήρησα από τόν ντ' Αννούντσιο, όταν τόν γνώρισα στό Παρίσι, λίγα χρόνια πριν από τόν πόλεμο, στον κοζμόνα της ποιητικής του δόξας.

Ο Ιταλός ποιητής ήταν τότε τό πρόσωπο της ημέρας και σ' αύτη την Παρισινή πρωτεύουσα, πού δέν ζιπαάσεται εύκολα. Η Ιστορία τόν μονομαχιών του, τού τάγματος τών...σουλών του, τού λευκού άλόγου, πού τό καθάλλοος δλόγγυμος για να κινή τό λουτρό του στά νερά της Αδριατικής, ή παρμιακρές λεπτομέρειες της παράξενης ζωής του, αποτολίσαν τότε τό μοναδικό θέμα συζητήσεων στ' άριστοκρατικά σαλόνια. Όλοι διατελοσαν επί τήν γοητεία αυτού τού μάγου. Τά μεθιστορήματά του δέν έλειπαν από κανένα μπουντουάρ. Και έκεινη πού κατόρθωνε να πάρη ένα ροδό κι' ένα κρίνο — τ' άγατημένα του λουλούδια — από τά χέρια τού ποιητού, ήταν περιήγηση για τό άνεξιμτο αυτό δάρο...

Είνε τάχα άνάγκη να πώ ότι τή θρησκεία τού Γκαμπριέλε τήν δημιούργησαν αυτές ή γυναίκες ; Αυτές έκαψαν πρώτες μπροστά του σίμωνα και λίβανο, αυτές τόν πρωτοκτίταξαν μ' έκσταση και λατρεία, αυτές τόν επέβαλαν στους άνδρες... Κάθε πρωί, μόλις άνοιγε τά μάτια του ο ποιητής, έδλετε γύρω του βουνα από γράμματα και λουλούδια, πού τού έστελναν μεγάλες κνίφες και άσημες θαυμάσιες του. Κανένας ποιητής, ούτε ο Γκαίτε, ούτε ο Λαμαρτίνος, ούτε και ο Μισσέ, δέν άγατηθήκαν τόσο από τις γυναίκες !

Απειναντίας, οι άνδρες κράτησαν πάντοτε απέναντί του «στάσι έπιφυλακτική». Ο άρχατος Λιρισμός τού ντ' Αννούντσιο δέν τους ένδοσιαζε. Ίσως μάλιστα στό βάθος να τόν ζηλεύανε για τις μεγάλες του, τις άμέτρητες, έρωτικές έπιτυχίες...

Μέ δυό λόγια : Δέν μπορούσαν να χωνέψουν τόν ποιητή. Μά εκείνος φαινόταν σάν να μίν είχε σιναίσθησι τή γινόταν τριγύρω του, σάν να μη πρόσχε τήν ισόλοχη άνθρωπότητα... Πετούσε πάντα στά σύννεφα. Δέν άνέπνεε τή σκόνη της γής. Ήταν όμμα της μεγαλοφάνιας του.

Σιγά-σιγά τόν κατέλαβε ένας άνιπόφορος ατοπαισμοσός, ένας ναρσισμοσός, πού άγγιζε τό όρια τού γελίου. Μιλούσε με περιφρόνησι σε πρόσωπα πού ήσαν άξια μεγαλειότερου σεβασμού — και ίδίως από έναν άνθρωπο, πού είχε καταγωγή τόσο ταπεινή, όπως ο ντ' Αννούντσιο. Μιά μέρα, ή κυρία Μπζέ, χήρα τού μεγάλου μουσουργού, τόν κάλεσε σε μία δεξίωση. Σε μία στιγμή ο ποιητής πρόσσεξε ότι ή οικοδέσποινα δέν είχε χορέψει διόλον έκείνο τό βράδυ. Και τής ελε με μεγάλη άφέλεια :

—Καταλαβαίνω, καταλαβαίνω... Η συγκίνησης, επειδή βρισκεται άποψη στην έσπερίδα σας ο ντ' Αννούντσιο, δέν σάς άφήνει να χορέψετε !...

"Άλλοτε, ενώ περπατούσε μ' ένα φίλο του σε μία κεντρική λεωφόρο, είτε στο σνόδο του, δείχοντάς τον μερικές μντινέτες :

—Τί ταραχή θά έκανε αυτά τά κορίτσια, αν ήξεραν ότι είμαι ο Γκαμπριέλε ντ' Αννούντσιο !...

Η παράσταση της τραγωδίας του «Τό Μυστήριο τού Αγίου Σεβαστιανού», με πρωταγωνίστρια τή διάσημη Ρωσίδα καλλιτέχναδα Ίδα Ρουμπινσταίν, έπήρξε ή αποθέωση τού ποιητού στό Παρίσι. Μετά τή θριαμβευτική αύτη παράσταση, ο ντ' Αννούντσιο, καταλαβαίνοντας ότι δέν έφρεπε να περμιένη απ' τούς Παρισινούς μεγαλείτερες έκδηλώσεις θαυμασμού και λατρείας, έφυγε από τήν Γαλλική πρωτεύουσα για να επιστρέψη στην πατρίδα του.

Ενώ όμως περνούσε από τό Αρκασόν, μία ταγγάνα, πού τού έρριξε τά χαρτιά, τού ελε ότι θά γίνη μία μέρα...βασιλιάς ! Ο Γκαμπριέλε πήρε τά λόγια της ταγγάνας τούς μετρούς. Γιατί έξ άλλου να μη γίνη βασιλεύς με στέμμα ; Μήπως δέν βασιλευν ήδη στον πνευματικό κόσμο !... Για να πραγματοποιηθί διως ή προφητεία της μάγισσας, έ-

πρεπε να προηγηθί ένας πόλεμος.

Μόλις βρόντησε τό πρώτο κανόνι τού πανευρωπαϊκού πολέμου, ή καρδιά τού ποιητού σκίρτησε από χαρά. Μήπως είχε φτάσει επίτελους ή μεγάλη στιγμή, πού τήν περίμενε τόσο καιρό ; Μήπως έρχόκετο να βγούν άληθινα τά λόγια της ταγγάνας ;

Τήν έποχή έκεινη ο ποιητής ζούσε στό Μπροντώ. Μερικά δορυβώδη σκάνδαλα — και προπαντός ώρισμένα ύπέρογκα χρέη, τά όποια δέν μπορούσε να ξεπληρώσει, παρ' όλα τά μεγάλα ποσά, πού κέρδιζε από τά βιβλία του — τόν άνάγκασαν να φύγη από τήν πατρίδα του και να καταφύγη στη Γαλλία, σε μία πόλι έμπορική, σ' ένα περιβάλλον ξένο πρδς τήν ιδιουσυχασία του. Ωστόσο, και μέσα στη σχετική οικονομική του κατάρπωση, εύρισκε τόν τρόπο να έινε ύπέροχος και ακατάβλητος. Τί σημασία είχε αν οι διάφοροι προμηθευτάι τόν τόν πολιοζούσαν από τό πρωί ως τό βράδυ στο σπίτι του, αν και αυτός ο διευνητής τού ρεστοραντ τού είχε κόψει τήν πίστιση ; Ο Γκαμπριέλε ντ' Αννούντσιο έγραφε μία ώδή του, μεθούσε από τή μουσική της ποιητικής του ρητορείας και λημονούσε τις μζήμερες της καθημερινής ζωής...

Μόλις λοιπόν άντηχησε τό πρώτο κανόνι, ο ποιητής κατάλαβε πώς έφτασε επίτελους ή ώρα της μεγάλης δράσεως. "Άκουε τή φωνή της πατρίδος του να τόν καλή να παίξη τόν ιστορικό ρόλο του, να εκτελέση τήν έπιστολή, πού τού ώρισε τό περπομένο του. Και ο Γκαμπριέλε έέστρεψε στη Ρώμη, άδιαφορώντας αν διέτρεχε τόν κίνδυνο να συλληφθί από τούς δανειστές του. Τήν έποχή έκεινη ή Ιταλία διαταζε αν έφρεπε να πάη με τούς Άγγλο-Γάλλους ή με τούς Γερμανούς — ή άλλουν έδειχνε ξεχωριστή προτίμηση πρδς τούς τελευταίους. "Υστερα όμως από ένα ένθουσιώδη λόγο, πού έβγαλε ο ντ' Αννούντσιο, τό Μάιο τού 1915, από τόν έξώστη τού Καπιτωλίου, ή Ιταλία ένκριεθί ολόκληρη από ένα παλαίρημα και, συνεπαρμένη από τό ζείμαρρο της ενφράδειας τού ποιητού, μπήκε στον πόλεμο, στο πλευρό τών Άγγλο-Γάλλου.

Ο Γκαμπριέλε δέν περιορίσθηκε στο να εκδηλώση τή μαχητικότητα τού μονάκι με λόγους "Έγινε και αυτός πολεμιστής. Πολέμησε στον άέρα — στο άνοιχο διάστημα... Τ' αεροπορικό κατορθώματά του προξένησαν καταπληξή και θαυμασμό. Μιά μέρα όμως τραυματίστηκε και θάνατα. Πέρασε δυό ολόκληρους μήνες με τό κεφάλι τυλιγμένο μ' επίδεσμοσ, χωρίς να βέθη αν θά ξαναποκτήσει τό φως του. Και μόλις ξεσηλώθηκε ότι δέν θάμνεε τυφλός, πετάχτηκε σάν τρελλός από τό κρεβάτι τού νοσοκομείου κι' έτρεξε να συνεχίση τόν άγώνα. Κατέλαβε τότε, μόνος του σχεδόν, τό Φοίντε, πραγματοποιώντας τό πώ θαυμαστό στρατιωτικό κατορθωμα τών νεότερων χρόνων...

Και αν δέν πόρνεσε να γίνη πραγματικός βασιλεύς, είχε τοιλάχιστον τήν παρηγορία να όη τήν είκόνα του να βασιλεύη στην καρδιά εκατομμυρίων Ιταλών...

Σήμερα, ο Γκαμπριέλε ντ' Αννούντσιο, μόνος στην απέραντη έταινή Βιτοριάλε — δώρο τού Μουσοσλίνι στον ποιητή, ο όποιος έπεδοκίμασε από τή άρχή τό φρασισμό — ξαναζή τή μόνωση τήν πολιτικάντη και πολιτάραχη ζωή του. Είσε ο "Υπεράνθρωπος της Ιταλίας. Ο βασιλεύς τών όνόμασε πρίγκηπα τού Μόντε Νεβόζο και στρατηγό της αεροπορίας. Ο Μουσοσλίνι έδωσε διαταγή στο κρατικό ταμείο να χορηγή στον ποιητή, χωρίς τήν παραμικρή άντίρρηση, όσα χρηματικά ποσά και αν ζητήση έκεινος. Μά ο ντ' Αννούντσιο εινε τώρα έβδομηντα ενός χρόνων. Είσε άρρωστος και δυστυχής. Δέν μπορεί πια να σήη τά πόδια του να βγή έξω από τήν έταινή του — τήν πολυτελή αύτη φυλακή του...

Παράξενα φαντάσματα γεμίζουν τήν ερημιά αυτού τού ανθρώπου, πού όνειρατόλησε να εινε αιώνα νέος, αιώνα ώφραος, Μορφές θούζε, σβουμένεσ από τό χρόνο, παλμός άγάτες, λημονημένα αισθηματα, πρδβάλου και πάλι στην μνήμη και τήν καρδιά τού μεγάλου ψάλτου τού έρωτος... Και, με τό ξαναζωντανεμα αυτό, ο γέρος ποιητής νιώθει τό παγωμένο αίμα του να κυκλοφορη πδ ζωηρά στις φλέβες του και θά τόν κυριεύη άσφαλώς ή έπιθυμία να γδνηθί ολόκληρος, όπως άλλοτε, να καβαλλήση ένα κάτασπρο άλογο και να τρέξη να κινή τό λουτρό του στα νερά της Αδριατικής — διως με θαλασινό Θεό...

Μά τά πόδια του εινε πιασμένα, δέν μπορεί να κρατίση πούλν καρδ τά χέρια του ψηλά, οι πόνοι τού θερζιόν τά νεφρά και τά μάτια του δέν μπορούν να διακρίνουν καλά σ' άστάσι λίγον μέτρον...

Η μεγάλη άγάπη έκανε τόν ντ' Αννούντσιο έκαλοστό. Η μεγάλη άνάπη, τά δειντά σκιρτήματα πού δοκίμασε ή καρδιά του, έκαναν συγχρόνως τό σώμα του έρείπιο — ένα φθισοπορινό φύλλο, πού τό παρσούνη σιγά-σιγά ο γεμοιωνιάτικος άνεμος στο μοιραίο και άνεπιπόκετο γροεμό...

Μά, παρ' όλα αυτά, ο Γκαμπριέλε κατόρθωσε να μείνη θρύλος... Τί άλλο θά μπορούσε να πώση ο τρελλός ποιητής ; ...

Ο Γκαμπριέλε ντ' Αννούντσιο (Σκίτσο Ιταλικής έφημερίδος)